

AT TAGE LIVTAG MED DØDEN

Oplæg om salmen "Tag dødens brod ud af mit hjerte".

Tirsdag d. 21.11.2017.

af Jonas Breum

Vers 1.

*"Tag dødens brod ud af mit hjerte
Lad himlen gribe al min smerte
At sjælen blir som fuglesang
så let og lys og fuld af klang
så let og lys og fuld af klang"*

Det jeg mener med 'dødens brod':
Dødens brod er ikke den konkrete død.
Dødens brod for mig er at være i live uden at leve.
Uden at kende sig selv.
Uden at kende sine værdier - og uden at kende Gud.
Det er dødens brod for mig.

Det er en tilstand af lammethed, fordi man har en torn siddende i hjertet.
En gifttorn, der spreder falske forestillinger i sindet.

Falske forestillinger om, at der er én - og kun én - bestemt måde at blive lykkelig på.
Falske forestillinger om, at man har krav på at opleve, at ens eksakte vision om livet bliver realiseret til fulde.

Falske forestillinger om, at livet kun kan blive fyldt med mening, hvis man når det rejsemål man satte sig fra starten, hvis man bliver hovedperson på den måde, man har tænkt sig, at man skal være hovedperson.

Det er som om, vi sidder et helt samfund i en kæmpe stor biograf, og alle mener, at den film vi om lidt skal se, har netop dem i hovedrollen.

Det er en forestilling, der leder hen i et liv, hvor man tilbeder mennesker, i stedet for at tilbede Gud.

Hvor man tildeler mennesker guddommelige gaver og egenskaber. Og hvor man tildeler sig selv nogle forventninger, som er dømt til at føre i fordærv og fortvivlelse.

Det er en vej, der skaber et samfund fyldt med små, skuffede guder. Små guder, der går omkring på jagt efter det næste fix, der kan give en følelse af kontrol og retning.

Og det er et samfund fyldt med mennesker, der ikke kan fornemme universet, fordi de mennesker selv fylder hele universet.

Der ikke kan fornemme hinanden, fordi de kun kan fornemme sig selv.

Vers 2.

*“Bliv hos mig, Tro på kærligheden
når mørket stiger op forneden
og natten kalder mig tilbage
fortæl mig, at det bliver dag
fortæl mig, at det bliver dag”*

Bøn

Når man beder, tager man første skridt til at træde ud af sig selv ved at række ud mod noget større.

Når man beder, så erkender man højlydt, at der er noget, man ikke selv er herre over. At der noget, man ikke selv kan klare, fordi man jo som menneske ikke udgør centrum i universet. Fordi man faktisk bare hvirvler rundt som et støvfnug i universet på en måde, man ikke selv kan gennemskue, fordi man er menneske.

Bønnen er første skridt på vej mod håb, fordi man siger: “Jeg magter ikke at bære ansvaret for mit liv alene. Hjælp mig!”.

Derfor kan det at bede også være det, der gør, at livet ad åre får sin naturlige form.

Vers 3.

*“Min angst blir større, når jeg vandrer
ud ad uendelige tanker*

*åh menneske, forbandet fri,
lænket til cellen indeni,
lænket til cellen inden.”*

Når man prøver at kontrollere, hvordan livet skal gå, så går det nemt galt, og man kan nemt blive bekymret, hvis ikke fortvivlet.

Bekymringen er det fernis, det kontrollerede menneske bruger til at dulme fortvivlelsen.

Man oplever måske, at verden ikke ser sådan ud, som man håbede.

Man oplever måske, at man ikke styrer alt, eller at verden ændrer sig hurtigere end man følge med.

Så kan det være, at man begynder at kompensere med tvangshandlinger, der dulmer fortvivlelsen, fordi de kortvarigt forsikrer én om, at man har kontrol over sin tilværelse, selvom livet peger på det modsatte.

Man kan for eksempel kompensere for det kontroltab, der er forbundet ved at være menneske, ved at overspise, ved at overmedicinere, ved at overtræne, ved at lave ocd-agtige kropsritualer eller ved at fortælle sig selv ukonstruktive ting, når man ser sig i spejlet.

Der findes mange former for tvangshandlinger, og den mest almindelige er måske at rejse ad bekymringens uendelige tankesti. Det kunne jo være, at der fandtes et svar på bekymringen for enden af den tankesti, man traver på. Men det gør der ikke.

“Åh, menneske forbandet fri.”

Ja, Sartre siger med eksistentialisterne, at vi er “dømt til frihed”. Og det er jo ikke rigtigt.

Vi er netop ikke uafhængigt til stede i livet.

Vi er ikke alene.

Vi bliver født ind i en sammenhæng, i nogle omgivelser, med nogle gaver og nogle forudsætninger.

Vi bliver født med nogle begrænsninger, og vi kan først skabe et naturligt liv, når vi indser, at livet får mening i et samspil med dem omkring os.

Mennesker, omstændigheder, rammer, vores krop - men først og fremmest med de andre mennesker omkring os.

Vi er dybt afhængige af hinanden.

Det er først, når vi indser, at vi er afhængige af hinanden, at vi har brug for hinanden, at vi bliver så frie, at vi kan føle glæde og mening.

Vers 4.

*“I morgenrøde vil jeg sænke
hver tanke alt for tung at tænke
og døden slipper nok sit tag,
når hjertet falder dybt i slag,
når hjertet falder dybt i slag.”*

At dø er at give slip, men at leve er også at give slip.

Når man lærer at leve sit liv i samklang med sine omgivelser, så giver man slip på døden, og så kan man leve livet.

Så tager man mod den gave, der ligger i, at man er et uendeligt lille støvfugl, der hvirvler rundt i universet, mens universet stille og roligt forandrer sig.